

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 400/14</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **15 października 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **15 października 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **K. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **18 marca 2014 r.** sygn. akt **III U 264/14**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 400/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 października 2014 r.

Decyzją z dnia 30 grudnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy K. W. prawa do emerytury, dochodzonego wnioskiem z dnia 21 listopada 2013r. w

trybie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227

ze zm.). Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 184 w związku z art. 32 w/w ustawy, a także § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia jednej z koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia, jako że nie wykazał co najmniej 15-stu lat pracy w warunkach szczególnych. W tym bowiem względzie organ rentowy przyjął za udowodnione

12 lat 6 miesięcy i 6 dni tak określonej pracy, odmawiając uznania dalszego okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 1 kwietnia 1993r. do 31 grudnia 1998r. w (...) Sp. z o.o. w M., przy uzasadnieniu, iż przedłożone na tę okoliczność ogólne świadectwo pracy (zawierające wzmiankę o kwalifikowanym zatrudnieniu K. W.) nie zawiera informacji co do stałości i pełnowymiarowości pracy, niezależnie od niezgodnego z zarządzeniem resortowym przyporządkowaniem stanowiska wnioskodawcy.

Wnioskodawca K. W. odwołał się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu.

W odwołaniu z dnia 14 stycznia 2014r., wnioskodawca wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji, poprzez potwierdzenie jego uprawnienia do dochodzonego świadczenia emerytalnego zarzucił, że wbrew stanowisku ZUS spełnia ku temu wszystkie ustawowe przesłanki, ponieważ jego praca na stanowisku ustawiacza do przetwórstwa tworzyw sztucznych w zakładach (...) w M., była pracą w warunkach szczególnych określoną pod poz.17 Działu IV Wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.). Ten charakter zatrudnienia potwierdzony zresztą został przez pracodawcę w ogólnym świadectwie pracy. Niezależnie od tego odwołujący, na potwierdzenie swych racji, wnioskował o przesłuchanie w postępowaniu sądowym świadków: W. B. i A. M.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 6 lutego 2014 r., pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wnosił oddalenie żądania wnioskodawcy z tych samych względów, które legły u podstaw zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu, po rozpoznaniu odwołania K. W., wyrokiem z dnia 18 marca 2014r. (sygn. akt III U 264/14) zmienił zaskarżoną decyzję ZUS, przyznając wnioskodawcy prawo do emerytury, począwszy od dnia 21 listopada 2013r. tj. od dnia złożenia wniosku emerytalnego.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że K. W. ur. (...) w spornym okresie zatrudnienia od 1 kwietnia 1993r. do 31 grudnia 1998r. zajmował stanowisko ustawiacza maszyn do przetwórstwa tworzyw sztucznych. Jego praca polegała na ustawianiu dużych form (o wadze ok.4-5 tony) do produkcji karoserii z tworzyw sztucznych do wózków golfowych. W istocie prace te wnioskodawca wykonywał w zespół z trzema innymi jeszcze pracownikami zatrudnionymi na stanowiskach praserów (łącznie było 12 takich stanowisk pracy), będąc jedynie dodatkowo odpowiedzialnym za finalny efekt tej operacji, która trwała średnio około trzech godzin. Następnie, po zakończeniu ustawienia form-wnioskodawca tak jak pozostali praserzy wykonywał zwykle czynności przypisane do tego stanowiska pracy, a więc przygotowywał tworzywo, mieszał składniki, komponenty z włókien szklanych, obsługiwał wtryskarkę itd. W okresie formalnego zajmowania stanowiska ustawiacza maszyn odwołujący pobierał, tak jak praserzy, dodatek szkodliwy. W świetle więc powyższego – w ocenie Sądu Okręgowego- praca wnioskodawcy w omawianym okresie (wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy) nie różniła się

w zasadniczy sposób od prac praserów tworzyw sztucznych, będąc nadto wykonywana w tych samych warunkach szkodliwości, co uzasadnia uznanie tego okresu za pracę K. W. w warunkach szczególnych, przy jej przyporządkowaniu do prac wymienionych pod poz.17 Działu IV Wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

(Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) i odpowiednio pod poz. 17 pkt 16 Działu IV zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MG.1985.1.1). W konsekwencji powyższego – Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu- dokonując oceny prawnej sprawy stwierdził, że wnioskodawca wykazując ponad 15-sto letni okres pracy w warunkach szczególnych spełnił wszystkie konieczne przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego, przewidziane w art.184 w z. z art.32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 1440) . W podstawie prawnej wyroku powołany także został art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu z dnia 18 marca 2014r. zaskarżony został przez pozwaną Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.. W apelacji z dnia 23 kwietnia 2014r. (v. k. 38-39) , pozwany organ rentowy zarzucając naruszenie prawa materialnego tj. art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), przez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że charakter prac wnioskodawcy wykonywanych w (...) „Sp. z o.o. w M. (od 1 kwietnia 1994r. do 31 grudnia 1998r.) polegający na przetwórstwie tworzyw sztucznych , jest tożsamy z charakterem prac wymienionych pod poz.17 Działu IV Wykazu A załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. , wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania K. W.. W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego, skarżący nie kwestionując już , iż co do zasady praca wnioskodawcy na stanowisku ustawiacza maszyn była – tak jak praca praserów- pracą przy przetwórstwie tworzyw sztucznych zarzucił ,że w świetle brzmienia powołanego zapisu do uznania kwalifikowanego zatrudnienia koniecznym było wykonywanie łącznie prac przy produkcji i przetwórstwie tworzyw sztucznych , a takich prac odwołujący nie wykonywał. Dokonując następnie szczegółowej analizy treści brzmienia poz.17 Działu IV Wykazu A , apelujący konkludował ,że użyty tam spójnik „ i ” stanowi alternatywę nierozłączną , oznaczając ,że wyłącznie w zakładach zajmujących się produkcją i przetwórstwem tworzyw sztucznych określone tam prace mogą występować.

W odpowiedzi na apelację z dnia 22 lipca 2014r. (v. k. 53-55) **wnioskodawca K. W. wniósł o oddalenie środka odwoławczego organu rentowego**, podkreślając ,że zaprezentowana w apelacji wykładnia zapisu poz.17 Działu IV Wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest absolutnie błędna, już choćby z tego względu ,że nie ma zakładów produkcyjnych ,które zajmowałyby się jednocześnie produkcją i przetwórstwem tworzyw sztucznych.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. zważył, co następuje;

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Wobec ostatecznie bezspornych okoliczności faktycznych związanych z charakterem i specyfiką pracy K. W. w spornym okresie zatrudnienia, jedyną kwestią pozostającą do rozstrzygnięcia -i to też dopiero na etapie postępowania odwoławczego jako , że przed Sądem I instancji pozwany organ rentowy tego zarzutu nie zgłaszał- stało się odkodowanie znaczenia użytego w zapisie poz.17 Działu IV Wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), spójnika „i” przy określeniu wymienianych tam rodzajów prac ,jako mających stanowić prace w warunkach szczególnych. Zdaniem skarżącego spójnik ten oznaczać ma bowiem alternatywę nierozłączną stanowiąc tym samym o tym , iż tylko prace świadczone jednocześnie przy produkcji i przetwórstwie tworzyw sztucznych mogą być uznane za prace w warunkach szczególnych, z czym – jak wynika z

odpowiedzi na apelację - nie godzi się wnioskodawca .W tym stanie rzeczy Sądu Apelacyjny – rozstrzygając powyższą kwestię- już na wstępie chciałby zauważyć ,że nie jest to pierwsza sprawa w której pozwany ZUS stawia tak określony zarzut (i tu wymienić można choćby sprawy o sygn. akt III AUa 483/13, III AUa 1200/13 ,czy III AUa 1095/13) , tak więc ugruntowane jest już w tej mierze stanowisko tut. Sądu według którego konsekwentnie przyjmuje się , iż użycie przez prawodawcę spójnika „i” w zapisie poz.17 Działu IV Wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) ma wyłącznie znaczenie enumeratywne, co oznacza, iż dostatecznym do uznania kwalifikowanego charakteru pracy jest to aby odnosiła się ona czy to do samej produkcji ,czy też – jak w przypadku wnioskodawcy - samego przetwórstwa tworzyw sztucznych. Przypominając więc jedynie pokrótce argumentację jaką posłużył się Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrażając powyższy pogląd podać należy, że występujący w języku polskim spójnik „i” nie zawsze w języku prawnym występuje zgodnie z powszechnie przyjętymi zasadami składni języka polskiego, zaś przy użyciu logiki prawniczej w której pełni on funkcję funktora koniunkcyjnego przybrać może dopuszczalną postać zastosowania enumeratywnego , tak jak ma to miejsce w odniesieniu do omawianego zapisu poz.17 Działu IV Wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. gdzie występuje jako spójnik wymieniający kolejno i rozłącznie poszczególne rodzaje prac . Należy też odnotować , iż powyższy pogląd tut. Sądu Apelacyjnego nie jest odosobniony , bo wystarczy przywołać choćby wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r. III UK 233/11 OSNP 2013/7-8/86, jaki zapadł na tle stanu faktycznego , w którym ubezpieczony pracując jako ślusarz - praser tworzy sztucznych w Fabryce (...) - siłą rzeczy nie zajmującą się więc produkcją tych tworzyw- domagał się uznania tej pracy za pracę w warunkach szczególnych, czego co do zasady nie wykluczył Sąd Najwyższy.

Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów - dzieląc w zupełności konstatację Sądu I instancji o legitymowaniu się przez K. W. wymaganym okresem 15-stu lat pracy w warunkach szczególnych, przy jednoczesnym bezspornym spełnieniu przez wnioskodawcę wszystkich pozostałych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego przewidzianych w art. 184 w zw. z art.32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) – na podstawie art. 385 kpc orzeczono o oddaleniu apelacji organu rentowego.

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)